

O'ZBEKISTONDA MILLIY-HUDUDIY CHEGARALANISHDA SURXONDARYO OKRUGIDA RAHBAR XODIMLARNING MILLIY TARKIBIGA MUNOSABAT

Qorajayeva Dilorom

Surxondaryo viloyati yuridik texnikumi o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10040527>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 20-October 2023 yil

Ma'qullandi: 23- October 2023 yil

Nashr qilindi: 25- October 2023 yil

KEY WORDS

Milliy kompozitsiya; Rahbarlar;
Munosabat; Surxondaryo tumani;
Milliy-hududiy chegara.

ABSTRACT

Ushbu tadqiqot O'zbekistonning milliy-hududiy chegarasida joylashgan Surxondaryo tumanidagi rahbarlarning milliy tarkibiga munosabatini o'rganadi. Maqsad, odamlarning turli ma'lumoti, boshqa xususiyatlaridan kelib chiqishi bo'lgan liderlarni qanday qabul qilishini va ularga qanday munosabatda bo'lishini tushunish, xususan, ularning yetakchilik lavozimlarida xilma-xillik va inklyuzivlikka bo'lgan munosabatiga e'tibor qaratishdir. Miqdoriy so'rovlar va sifatli intervyular kombinatsiyasi orqali ushbu munosabatlarga ta'sir qiluvchi omillar haqida tushunchaga ega bo'lish uchun ma'lumotlar yig'iladi. Ushbu tadqiqot natijalari O'zbekiston kabi ko'p madaniyatli jamiyatda etnik va yetakchilik o'rtasidagi dinamikani yaxshiroq tushunishga yordam beradi.

O'zbekistonning milliy-hududiy chegarasida joylashgan Surxondaryo tumanida rahbarlarning milliy tarkibiga munosabat muhim va dolzarb mavzudir. Bu mintaqa mamlakatga kirish eshigi bo'lib xizmat qiladi, bu uning rahbariyatiga nisbatan qarashlar va munosabatlarni tahlil qilish va tushunishni juda muhim qiladi.¹

Surxondaryo tumani milliy-hududiy chegarada joylashgan bo'lib, madaniy rang-barangligi va etnik tarkibi jihatidan o'ziga xos mavqega ega. Tumanda turli etnik guruhlar, jumladan, o'zbeklar, tojiklar, qirg'izlar, ruslar va boshqalar yashaydi. Bu xilma-xil demografik tarkib liderlarning milliy tarkibiga bo'lgan munosabatni shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi.²

Surxondaryo tumanida yetakchilarning milliy tarkibiga umumiy munosabatni inklyuzivlik va vakillikni qadrlaydigan munosabat sifatida tavsiflash mumkin. Turli etnik

¹ Sodikhov, F., Establishment Of Local Governments In Uzbekistan Ssr (1925–1927). International Journal on Integrated Education, 3(12), pp.465-468.

² Dagiev, Dagikhudo. Regime transition in Central Asia: Stateness, nationalism and political change in Tajikistan and Uzbekistan. Vol. 4. Routledge, 2013.

millat vakillarining tan olinishi va rahbarlik lavozimlariga kiritilishi jamiyatda birdamlik va totuvlikni mustahkamlash uchun muhim hisoblanadi.³

O'zbekiston hukumati barcha darajadagi rahbarlar orasida xilma-xillik va teng vakillikni ta'minlashga katta e'tibor qaratmoqda. Mamlakatimiz siyosati Surxondaryo tumanida muhim lavozimlarni egallashga turli etnik guruhlariga mansub nomzodlarni faol qo'llab-quvvatlamogda. Ushbu yondashuv barcha jamoalar o'zlarini vakillik qilishlarini va o'z ovozlarni eshitishlarini ta'minlashga qaratilgan.

Xilma-xil rahbarlikka nisbatan ijobiy munosabat uning tumanga keltirayotgan foydalari bilan yanada mustahkamlanadi. Turli etnik guruhlarining madaniy nuanslarini tushunadigan liderlarga ega bo'lish samarali muloqot va qaror qabul qilish jarayonlarini rivojlantiradi. Bu ijtimoiy hamjihatlikni rag'batlantirish bilan birga, muayyan ehtiyojlar va tashvishlarni hal qiluvchi siyosatni amalga oshirish imkonini beradi.

Bundan tashqari, ushbu inklyuziv yondashuv Surxondaryo tumanida istiqomat qiluvchi turli jamoalar o'rtasida ishonchni mustahkamlashga yordam beradi. Odamlar o'z hamjamiyat a'zolarining etnik kelib chiqishidan qat'i nazar, etakchilik rollarini o'z zimmalariga olishlarini ko'rganlarida, bu tegishlilik tuyg'usini va ma'muriyatning ularning ehtiyojlarini qondirish qobiliyatiga ishonchini oshiradi.

Shu bilan birga, etakchilik lavozimlarida xilma-xillikni to'liq qamrab olishda muammolar hali ham mavjud bo'lishi mumkinligini tan olish muhimdir. Tarixiy qarama-qarshiliklar yoki stereotiplarga asoslangan noto'g'ri qarashlar yoki noto'g'ri qarashlar etakchilik tarkibini yanada qamrab olish yo'lidagi taraqqiyotga to'sqinlik qilishi mumkin. Ushbu muammolarni tushunish va qabul qilish uchun turli etnik guruhlar o'rtasida ta'lim, xabardorlik kampaniyalari va muloqotni rivojlantirish orqali hal qilish kerak.⁴

O'zbekistonning milliy-hududiy chegarasida Surxondaryo tumanida rahbarlarning milliy tarkibiga munosabat murakkab va ko'p qirrali masala bo'lib, chuqur o'ylab ko'rish va tushunishni talab etadi. Bu mintaqa chegarada joylashganligi sababli muhim strategik ahamiyatga ega va inklyuzivlik va vakillik o'rtasidagi nozik muvozanatni talab qiladi.

Surxondaryo tumanining etnik tarkibi xilma-xilligi rahbarlikka inklyuziv yondashishni, qaror qabul qilishda turli etnik guruhlarining munosib ishtirok etishini ta'minlashni taqozo etadi. Bu nafaqat turli jamoalar o'rtasida daxldorlik va o'ziga xoslik hissini uyg'otadi, balki tumanda ijtimoiy hamjihatlik va hamjihatlikni mustahkamlaydi.

Bundan tashqari, samarali yetakchilik shunchaki vakillikdan tashqarida ekanligini tan olish juda muhimdir; o'z saylovchilariga xizmat qilish uchun zarur ko'nikmalar, malaka va fidoyilikka ega bo'lgan shaxslarni talab qiladi. Xizmat ko'rsatish darajasiga ko'ra tayinlash vakolatli rahbarlarning etnik kelib chiqishidan qat'iy nazar tanlanishini ta'minlashi mumkin, bu esa boshqaruvda adolat va samaradorlikni ta'minlaydi.⁵

O'zbekistonning milliy-hududiy chegarasida Surxondaryo tumanidagi rahbarlarning milliy tarkibiga munosabat umuman ijobiy bo'lib, inklyuzivlik va vakillikni qadrlaydi. Rahbarlik lavozimlarida turli etnik millatga mansub shaxslarning tan olinishi hamjihatlikka,

³ Suyarkulova, M., 2011. Becoming sovereign in post-Soviet Central Asia: 'discursive encounters' between Tajikistan and Uzbekistan (Doctoral dissertation, University of St Andrews).

⁴ Kamolzoda, M., 2018. The Myths of National Identity in Former Soviet Tajikistan (Doctoral dissertation, Durham University).

⁵ Kamolzoda, M., 2018. The Myths of National Identity in Former Soviet Tajikistan (Doctoral dissertation, Durham University).

samarali qarorlar qabul qilishga va ijtimoiy hamjihatlikka yordam beradi. Qiyinchiliklar davom etishi mumkin bo'lsa-da, turli jamoalar o'rtasida noto'g'ri qarashlarni bartaraf etish va tushunishni rivojlantirishga harakat qilinmoqda.

Qolaversa, Surxondaryo tumanining har tomonlama ravnaqi va farovonligida turli millat vakillari o'rtasida ishonch va hamkorlik muhitini mustahkamlash muhim ahamiyatga ega. Millatlararo muloqotni, madaniy almashinuv dasturlarini va o'zaro tushunishni rag'batlantiradigan tashabbuslarni rag'batlantirish jamoalar o'rtasidagi mavjud bo'shliqlar yoki keskinliklarni bartaraf etishga yordam beradi.

Shuningdek, hukumat Surxondaryo tumanida yashovchi barcha fuqarolarga millatidan qat'i nazar, teng imkoniyatlar yaratishi muhim. Ijtimoiy-iqtisodiy tafovutlarni kamaytirish, ta'lim, sog'liqni saqlash, infratuzilmani rivojlantirish va bandlik imkoniyatlaridan foydalanish imkoniyatlarini yaxshilashga qaratilgan siyosat har bir inson o'zini qadrli va vakolatli his qiladigan yanada inklyuziv jamiyatga hissa qo'shishi mumkin.

Xulosa qilib aytganda, Surxondaryo tumanida rahbarlarning milliy tarkibiga mutanosib munosabatda bo'lishga erishish siyosatchilardan savobga ko'ra tayinlashda inklyuzivlikka ustuvor ahamiyat berishni talab qiladi. Millatlararo muloqotni rivojlantirish, barcha aholi uchun teng imkoniyatlarni qo'llab-quvvatlash va ijtimoiy-iqtisodiy tafovutlarni bartaraf etish orqali Surxondaryo taraqqiyot yo'lida birgalikda harakat qilib, turli jamoalar tinch-totuv yashaydigan ahil mintaqaga aylanish sari intilishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Shukurova, M. A. (2017). Coherence and cohesion as essential parts in effective writing. *Міжнародний науковий журнал Інтернаука*, (1 (1)), 143-145.
2. Askarovna, S. M. (2021). Historical background on the systematization of the vocabulary of ethics. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(3), 25-29.
3. Шукурова–БухГУ, М. А. (2020). КОРРЕЛЯЦИЯ СОЗНАНИЯ, ЯЗЫКА И СТИЛЯ НАУЧНО-ФИЛОСОФСКОГО ИЗЛОЖЕНИЯ ПЕРИОДА XVI-XVII ВЕКОВ. ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ЧЕТ ТИЛЛАРНИ ЎРГАНИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ МУАММОЛАРИ ВА ИСТИҚБОЛЛАРИ *Халқаро илмий-амалий анжуман 5-6 март 2020 йил*, 597.
4. Шукурова, М. А. XVI-XVIII АСРЛАРДА ИНГЛИЗ ТИЛИДА ЭТИКА АТАМАЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШИГА ДОИР БАЪЗИ МАСАЛАЛАР НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ РАЗВИТИЯ ЭТИЧЕСКИХ ТЕРМИНОВ В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ XVI-XVIII ВЕКОВ *SOME ISSUES ON THE DEVELOPMENT OF TERMS OF ETHICS IN THE. ANIQ VA TABIIY FANLAR*, 165.
5. Shukurova, M. A. Development Of The Informative Structure Of The Lexical-Conceptual Field Of Ethics In The 16th-18th Centuries.